

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ബാലകാണ്ഡേ

॥ ചതുർവിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ചതുർവിംശഃ സർഗഃ ||

വാരിണോ ഭിദ്യമാനസ്യ കിമയം തുമുലോ ധ്വനിരിതി നൗകാഗതസ്യ
രാമസ്യ പ്രശ്നം ശ്രുത്വാ മുനിനാ തസ്യോത്തരദാനം
മലദകരുഷതാടകാവനാനാം പരിചയം ദത്ത്വാ താടകാവധാർഥം
ശ്രീരാമസ്യ പ്രേരണം ച

തതഃ പ്രഭാതേ വിമലേ
കൃതാഹ്നികമരിന്ദമൗ |
വിശ്വാമിത്രം പുരസ്കൃത്യ
നദ്യാസ്തീരമുപാഗതൗ || 1.24.1 ||

തേ ച സർവേ മഹാത്മാനോ
മുനയഃ സംശിതവ്രതാഃ |
ഉപസ്ഥാപ്യ ശുഭാം നാവം
വിശ്വാമിത്രമമാബ്രുവൻ || 1.24.2 ||

ആരോഹതു ഭവാൻ നാവം
രാജപുത്രപുരസ്കൃതഃ |
അരിഷ്ടം ഗച്ഛ പന്മാനം
മാ ഭൂത് കാലസ്യ പര്യയഃ || 1.24.3 ||

വിശ്വാമിത്രസ്തഥേത്യുക്ത്വാ
താനുഷീൻ പ്രതിപുജ്യ ച |

തതാര സഹിതസ്താഭ്യാം
സരിതം സാഗരംഗമാം || 1.24.4 ||

തത്ര ശുശ്രാവ വൈ ശബ്ദം
തോയസംരംഭവർധിതം |
മധ്യമാഗമ്യ തോയസ്യ
തസ്യ ശബ്ദസ്യ നിശ്ചയം || 1.24.5 ||

ഇതാതുകാമോ മഹാതേജാഃ
സഹ രാമഃ കനീയസാ |
അഥ രാമഃ സരിൻമധ്യേ
പപ്രച്ഛ മുനിപുംഗവം || 1.24.6 ||

വാരിണോ ഭിദ്യമാനസ്യ
കിമയം തുമുലോ ധ്വനിഃ |
രാഘവസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ
കൗതൂഹലസമൻവിതം || 1.24.7 ||

കഥയാമാസ ധർമാത്മാ
തസ്യ ശബ്ദസ്യ നിശ്ചയം |
കൈലാസപർവതേ രാമ
മനസാ നിർമിതം പരം || 1.24.8 ||

ബ്രഹ്മണാ നരശാർദൂല
തേനേദം മാനസം സരഃ |
തസ്മാത് സുസ്രാവ സരസഃ
സായോധ്യാമുപഗൃഹതേ || 1.24.9 ||

സരഃപ്രവൃത്താ സരയുഃ
പുൺയാ ബ്രഹ്മസരശ്ച്യുതാ |

തസ്യായമതുലഃ ശബ്ദോ
ജാഹ്നവീമദിവർതതേ || 1.24.10 ||

വാരിസക്ഷോഭജോ രാമ
പ്രണാമം നിയതഃ കുരു |
താഭ്യാം തു താവുഭൗ കൃത്യാ
പ്രണാമമതിയാർമികൗ || 1.24.11 ||

തീരം ദക്ഷിണമാസാദ്യ
ജമതുർലഘുവിക്രമൗ |
സ വനം ഘോരസങ്കാശം
ദ്യഷ്ട്യാ നരവരാത്മജഃ || 1.24.12 ||

അവിപ്രഹതമൈക്ഷ്യാകഃ
പപ്രച്ഛ മൂനിപുംഗവം |
അഹോ വനമിദം ദുർഗം
ത്ഥിൽലികാഗണസംയുതം || 1.24.13 ||

ഭൈരവൈഃ ശ്യാപഭൈഃ കീർണം
ശകുന്തൈർദാരുണാരവൈഃ |
നാനാപ്രകാരൈഃ ശകുനൈ -
ർവാശ്യദ്ഭിർഭൈരവസ്വനൈഃ || 1.24.14 ||

സിംഹവ്യാഘ്രവരാഹൈശ്ച
വാരണൈശ്ചാപി ശോഭിതം |
ധവാശ്വകർണകകുഭൈഃ -
ർബ്ബിൽവതിന്ദുകപാടലൈഃ || 1.24.15 ||

സങ്കീർണം ബദരീഭിശ്ച
കിം ന്വദിദം ദാരുണം വനം |

തമുവാച മഹാതേജാ
വിശ്വാമിത്രോ മഹാമുനിഃ || 1.24.16 ||

ശ്രൂയതാം വത്സ കാകുത്സ്മ
യസ്യൈതദ് ദാരുണം വനം |
ഏതൗ ജനപദൗ സ്ഥീതൗ
പൂർവമാസ്താം നരോത്തമ || 1.24.17 ||

മലദാശ്വ കരുഷാശ്വ
ദേവനിർമാണനിർമിതൗ |
പുരാ വ്യത്രവധേ രാമ
മലേന സമഭിപ്ലൂതം || 1.24.18 ||

ക്ഷുധാ ചൈവ സഹസ്രാക്ഷം
ബ്രഹ്മഹത്യാ സമാവിശത് |
തമിന്ദ്രം മലിനം ദേവാ
ഋഷയശ്ച തപോധനാഃ || 1.24.19 ||

കലശൈഃ സ്താപയാമാസു -
ർമലം ചാസ്യ പ്രമോചയൻ |
ഇഹ ഭൂമ്യാം മലം ദത്ത്യാ
ദേവാഃ കാരുഷമേവ ച || 1.24.20 ||

ശരീരജം മഹേന്ദ്രസ്യ
തതോ ഹർഷം പ്രപേദിരേ |
നിർമലോ നിഷ്കരൂഷശ്ച
ശുദ്ധ ഇന്ദ്രോ യഥാഭവത് || 1.24.21 ||

തതോ ദേശസ്യ സുപ്രീതോ
വരം പ്രാദാദനുത്തമം |

ഇമൗ ജനപദൗ സ്തിതൗ
ഖ്യാതിം ലോകേ ഗമിഷ്യതഃ || 1.24.22 ||

മലദാശ്ച കരുഷാശ്ച
മമാംഗമലധാരിണൗ |
സായു സാധ്വിതി തം ദേവാഃ
പാകശാസനമബ്രുവൻ || 1.24.23 ||

ദേശസ്യ പുജാം താം ദൃഷ്ട്വാ
കൃതാം ശക്രേണ ധീമതാ |
ഏതൗ ജനപദൗ സ്തിതൗ
ദീർഘകാലമരിന്ദമ || 1.24.24 ||

മലദാശ്ച കരുഷാശ്ച
മുദിതാ ധനധാന്യതഃ |
കന്യചിത്ത്വഥ കാലസ്യ
യക്ഷിണീ കാമരൂപിണീ || 1.24.25 ||

ബലം നാഗസഹസ്രസ്യ
ധാരയന്തി തദാ ഹൃദൂത് |
താടകാ നാമ ഭദ്രം തേ
ഭാർയാ സുന്ദസ്യ ധീമതഃ || 1.24.26 ||

മാരീചോ രാക്ഷസഃ പുത്രോ
യന്ത്യാഃ ശക്രപരാക്രമഃ |
വൃത്തബാഹുർമഹാശീർഷോ
വിപുലാസ്യതനുർമഹാൻ || 1.24.27 ||

രാക്ഷസോ ദൈരവാകാരോ
നിത്യം ത്രാസയതേ പ്രജാഃ |

ഇമൗ ജനപദൗ നിത്യം
വിനാശയതി രാഘവ || 1.24.28 ||

മലദാശ്ച കരുഷാശ്ച
താടകാ ദുഷ്ടചാരിണീ |
സേയം പന്മാനമാവൃത്യ
വസത്യത്യർധയോജനേ || 1.24.29 ||

അത ഏവ ച ഗന്തവ്യം
താടകായാ വനം യതഃ |
സ്വബാഹുബലമാശ്രിത്യ
ജഹീമാം ദുഷ്ടചാരിണീം || 1.24.30 ||

മന്നിയോഗാദിമം ദേശം
കുരു നിഷ്കണ്ടകം പുനഃ |
നഹി കശ്ചിദിമം ദേശം
ശക്തോ ഹ്യാഗന്തുമീദൃശം || 1.24.31 ||

യക്ഷിൺയാ ഘോരയാ രാമ
ഉത്സാദിതമസഹ്യയാ |
ഏതത്തേ സർവമാഖ്യാതം
യഥൈതദ് ദാരുണം വനം |
യക്ഷ്യാ ചോത്സാദിതം സർവ -
മദ്യാപി ന നിവർതതേ || 1.24.32 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
ബാലകാണ്ഡേ ചതുർവിംശഃ സർഗഃ ||